

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА

Боголій В. М.,
Обласний центр практичної психології
та соціальної роботи Черкаського
обласного інституту післядипломної освіти
педагогічних працівників
Черкаської обласної ради, м. Черкаси

Психологічний супровід професійної компетентності включає в себе не тільки власне інструментальний характер в залежності від професії, але й її специфіку, явища професійної тотожності, деформації, емоційного вигорання [3, с.5-7]. Одним із головних завдань психолога є допомога людині у подоланні труднощів професійного характеру, запобігання поразкам та невдачам чи мінімізування їх переживання, а також професійний коучінг.

Так, велике значення для професійного становлення спеціаліста має трудовий колектив (Т.Яценко). Ролі, які людина займає у малих та великих соціальних групах, можуть як сприяти розкриттю її професійного потенціалу, так і перешкоджати (К.Левін, В.Петровський, О.Бодальов, М.Семиліт). У випадку несприятливих рольових позицій основними спонукami діяльності спеціаліста буде оборонно-захисна позиція, поведінка буде спрямована на оволодіння хронічною дистресовою ситуацією, власними переживаннями тощо. Сучасна організаційна культура [1, с.10-11] потребує від практичного психолога закладу чи організації здійснення функції фасилітатора та медіатора, який супроводжуватиме процес професійного становлення та професійної взаємодії спеціалістів. Зрозуміло, що для ефективного виконання такої професійної функції необхідною умовою є позитивне вирішення самим психологом своєї власної ролі у колективі, професійній спільноті та громаді. Проблеми з професійною ідентичністю, «рольова плутанина», відсутність навичок грамотної організаційної взаємодії, демонстрація ознак професійної нетотожності та деформації спостерігаються

у значної частини психологів та потребують практичної допомоги для їхнього коригування (П.Горностай, Н.Пов'якель, В.Панок).

Для розвитку спеціаліста важливим є навчання упродовж життя, зокрема, у просторі післядипломної освіти (В. Олійник, В. Семиченко, Т.Гура, Н.Чепурна).

Підвищення рівня професійної компетентності та розвиток позитивного професійного іміджу спеціаліста психологічної служби є основним завданням у діяльності Черкаського обласного центру практичної психології та соціальної роботи.

Так, за останній рік для працівників психологічної служби області центр організував та провів два великих іміджевих заходи – обласну науково-практичну конференцію «Створення позитивного іміджу спеціаліста психологічної служби: досвід роботи» та фестиваль соціально-психологічних театрів. На конференції розглядалися, зокрема, результати роботи обласного проекту із залучення до волонтерської діяльності учнівської молоді працівниками психологічної служби. Як показали результати реалізації проекту у 15 пілотних навчальних закладах, волонтерська діяльність – одна із ефективних форм співпраці практичного психолога та соціального педагога з дітьми, особливо з тими категоріями дітей, які потребують соціально-психологічного супроводу. Результати проекту дозволяють стверджувати, що і учні, і педагоги, і громада сприйняли таку діяльність спеціалістів служби як важливу, потрібну, а, головне, як абсолютно прикладну та таку, яка дає відразу видимі результати. Реалізація проекту дає змогу здійснювати популяризацію практичної психології як прикладної галузі загалом та формувати позитивний імідж спеціаліста служби.

Як показали результати участі у фестивалі, працівники психологічної служби заявили про себе як про творчих, професійних особистостей у здійсненні ними корекційно-розвивальної та профілактичної роботи засобами театру [2, с. 4-6]. Є сподівання, що фестиваль стане традиційним, і це буде спонукати практичних психологів та соціальних педагогів до подальшого

пошуку і професійного вдосконалення. Пошук та розвиток соціально гострих та значимих тем, видовищність та привабливість такого виду роботи для широкого контингенту учасників (адже, скажімо, учасниками театру-форуму є і актори, і глядачі) робить діяльність соціально-психологічного театру тим професійним інструментом, що розвиває позитивні грані іміджу психолога, сприяє розвитку його креативності, формуванню професійної самототожності та набуттю професійної значимості.

Література

1. Андрєєва, І.В., Співак, В.А. Організаційна поведінка / І.В. Андрєєва, В.А. Співак. - СПб., 2003. - 325 с.
2. Артеменко Т.Б., Жеребньова Л.В. Соціально-психологічний театр / авт. –упоряд.: Тетяна Артеменко, Любов Жеребньова. - К.: Шк. світ, 2011. – 120 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
3. Емоційне вигорання. – Упоряд. В.Дудяк. – К.: Главник, 2007. – С 128. (Серія «Психол.інструментарій»).